

Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@t.lst.se
Fax: 019-193028

BESLUT
2000-11-17

Dnr: 231-07334-99

Enl sändlista

Länsstyrelsens i Örebro län beslut och föreskrifter angående bildande av naturreservatet Erikaberget i Nora kommun

BESLUT

Det område som utgörs av del av fastigheterna Nyhyttan 2:4, 5:19, 6:7 och 6:8 i Järnboås socken i Nora kommun och som framgår av bifogade utdrag ur fastighetskartan, skall av skäl som närmare anges i detta beslut, särskilt skyddas på grund av dess betydelse för kännedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (SFS 1998:808, lag om införande av miljöbalken 811) området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Erikaberget.

Bilagor:
1. Beslutskarta
2. Hur man överklagar
Sändlista
4. Skötselplan

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter (samt bestämmelser om förvaltningen) skall gälla beträffande området.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. medföra ej kopplad hund
2. störa djurlivet
3. bedriva bergsklättring i branterna
4. bedriva insamling av insekter

5. göra upp eld annat än på härför anvisad plats
6. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
7. plocka blommor, gräva upp eller på annat sätt skada örter, mossor eller lavar
8. tälta
9. anordna snitslade spår
10. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning
11. framföra motordrivet fordon eller cykla

Ovanstående bestämmelser skall inte utgöra hinder för utförandet av miljöövervakning eller naturinventering beställd eller godkänd av länsstyrelsen.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart, även om de överklagas.

Föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken, angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anlägga väg eller stig
3. dra fram mark eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. utföra avverkning, gallring eller röjning av något slag, så eller plantera skogsplantor, samla ihop, föra bort eller bränna vindfällen eller andra döda träd eller träddelar
6. uppföra jakttorn, utföra siktröjningar, uttransportera fällt vilt med motorfordon annat än med älgragare eller fyrhjulsmotorcykel eller att stödutfodra vilt

Förbuden enligt punkterna 2, 4 och 5 skall ej utgöra hinder för anläggande och underhåll av gångstig i enlighet med fastställd skötselplan

Föreskrifterna ovan, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken, angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

Bestämmelser om förvaltningen utfärdade enligt 21 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att främja den biologiska mångfalden i området genom att låta vegetationen få utvecklas fritt mot naturstadier samtidigt som området i lämplig omfattning gör tillgängligt för allmänheten.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 2000-08-18.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar.
4. Förvaltare länsstyrelsen.

Reservatets syfte

Ändamålet med reservatet skall vara att för kännedomen om landets natur bevara ett bergigt, asprikt taiganaturskogsområde med rik biologisk mångfald. Reservatet är också avsett att utgöra ett område för tillflykt och möjlighet till spridning av flora och fauna knuten till taiganaturskogar och som hotas av skogsbruk med korta skördeintervaller. De artgrupper som i synnerhet avses är lavar, vednedbrytande svampar, insekter samt fåglar.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Under 1990-talet har skyddet av naturskog stått i fokus i den nationella naturvårdsprioriteringen. Som en följd av detta har länsstyrelsen bedrivit en

omfattande inventeringsverksamhet för att få underlag för prioriteringar och förslag till avgränsning av områden för bildande av skogsreservat.

Erikaberget uppmärksammades redan i länsstyrelsens naturvårdsöversikt från 1984. I samband med skogsskyddets ökade betydelse vid mitten av 90-talet började länsstyrelsen överväga möjligheterna till skydd för området. När hotet mot områdets naturvärden sedan under 1999 blev akut genom en slutavverkningsanmälan fick länsstyrelsen naturvårdsverkets klartecken till att inleda förhandlingar om reservatsbildning för området.

Efter det att överenskommelser nåtts med markägarna i slutet av 1999 har länsstyrelsen remitterat förslag till skötselplan och föreskrifter för reservatet till berörda instanser vilka alla tillstyrkt reservatbildningen.

Beskrivning av området

Området utgörs av en lång höjdrygg belägen i nord-sydlig riktning öster om Rastälvsdalen vid Nyhyttan i Järnboås socken. I området ligger tre bergstoppar som från norr till söder heter Ställberget, Erikaberget och Uvberget. Högst av dessa är Ställberget som når över 235 m ö h medan Erikaberget når 210 och Uvberget 225 m ö h. Rastälvens dalgång ligger på 113 m ö h vid Lindesbysjön och 120 m ö h vid sjön Björken. Bergsmassivet avgränsas mot dalgången i väster av en markant sprickdalsbrant vilken vid Erikaberget utbildats som en mäktig, storblockig talusbrant. I öster avgränsas bergsområdet av en mindre sänka ingående i ett större skogs- och bergsmassiv. I sänkan finns en öppen myr med en liten tjärn.

Skogen i området domineras av äldre tallskog i västbranten och uppe på bergsryggen. Insprängd i denna står framförallt i bergsstupet gott om gamla aspar. Förekomsten av död aspved i form av stubbar och lågor är god. Gamla talltorrakor står i branten.

I nedre delarna av bergssluttningen dominerar granskog som delvis är hänglavsrik.

Fältskiktet präglas till största delen av sura förhållanden men på sina ställen längs branten framträder tydlig kalkpåverkan vilket märks i förekomsten av t ex trolldruva, underviol, blåsippa och vårärt.

En rik epifytflora (påväxtflora) finns knuten till områdets gamla sspar, bl a flera gelélavar.

Fågellivet karakteriseras av gammelskogens och bergets fågelvärld. Flera hackspettsarter har setts i området, bl a gråspett och tretåig hackspett. Tjäder och orre finns i goda populationer, berguven och korpens rop kan höras från branterna.

Reservatets benämning: Naturreservatet Erikaberget

Kommun: Nora

Församling: Järnboås

Fastigheter: Nyhyttan 2:4, 5:19, 6:6 och 6:7

Areal: 71,5 ha varav 63,2 ha produktiv skogsmark, 7,4 ha impediment och 0,9 ha vattenområde

Markägare: Enskilda

Lägesbeskrivning: Området ligger c:a 5 km NV Järnboås kyrka. X 661850
Y 144465

Förvaltare: Länsstyrelsen.

MOTIV FÖR BESLUTET

Erikaberget hyser en rik biologisk mångfald i form av till gammal, lövrik barrblandskog knutna lavar, svampar, insekter och fåglar. Skyddet av området ingår i länsstyrelsens uppdrag från riksdag, regering och naturvårdsverk att verka för en starkt ökad areal långsiktigt skyddad skog för fri utveckling i länet. Området är föreslaget ingå i EU-s nät av skyddade naturområden, Natura 2000.

Naturvärdena i nu aktuellt område är sådana att de kräver omfattande skydd för att bevaras. Detta skydd kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat eller nationalpark. Området har inte sådana egenskaper att de motiverar ett skydd som nationalpark. Området bör därför avsättas som naturreservat.

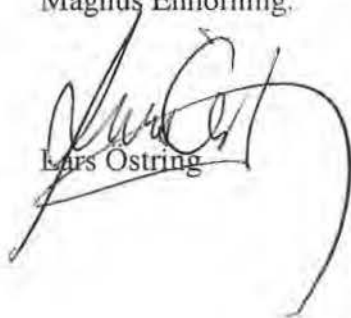
BESLUT
2000-11-17

Dnr: 231-07334-99

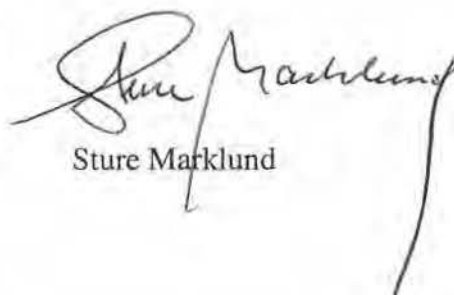
Detta beslut kan överklagas, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog länsrådet Lars Östring, ledamöterna Kitty Melin-Strandberg, Annica Eriksson, Mats Sjöström, Raul Björk, Erik Johansson, Ola Karlsson, Sonja Cederlöf, Karl-Erik Persson, Lennart Eliasson, Bo Rudolfsson, Helena Vilhelmsson och Majny Jonsson.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även tf naturvårdsdirektören Olle Karlsson, avdelningsdirektören Per Olov Führl samt länsassessorn Magnus Enhörning.

Lars Östring

Sture Marklund

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Sändlista har ej scannats

2000-10-24

SKÖTSELPLAN FÖR ERIKABERGETS NATURRESERVAT

Planen är upprättad inom länsstyrelsen i okt. 2000.

Allmän beskrivning med föreskrifter

1. Administrativa data
2. Föreskrifter samt syftet med reservatet
3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

Skötselplan

1. Allmän målsättning
2. Disp och skötsel av mark och vatten
3. Anordningar för rekreation och friluftsliv
4. Tillsyn
5. Uppföljning
6. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Skyddsform	Naturresevat
Objektsnummer	18 02 92
Beslutsdatum	2000.11.17
Kommun	Nora kommun
Registerområde	Järnboås socken
Läge	5 km NV Järnboås kyrka
Area	71,5 ha varav 63,2 ha produktiv skogsmark, 7,6 ha impediment och 0,9 ha vattenområde
Markägare	Enskilda
Förvaltare	Länsstyrelsen
Natura 2000	SE 02400 97
Arealer i EU:s naturtypsschema	99 % av reservatet upptas av västlig taiga (kod 9010) och 1 % av dystrofa sjöar och småvatten (kod 3060)

2. FÖRESKRIFTER SAMT SYFTET MED RESERVATET

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter (samt bestämmelser om förvaltningen) skall gälla beträffande området.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. medföra ej kopplad hund
2. störa djurlivet
3. bedriva bergsklättring i branterna
4. bedriva insamling av insekter
5. göra upp eld annat än på härför anvisad plats
6. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
7. plocka blommor, gräva upp eller på annat sätt skada örter, mossor eller lavar
8. tälta
9. anordna snitslade spår

10. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning
11. framföra motordrivet fordon eller cykla

Ovanstående bestämmelser skall inte utgöra hinder för utförandet av miljöövervakning eller naturinventering beställd eller godkänd av länsstyrelsen.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart, även om de överklagas.

Föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken, angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anlägga väg eller stig
3. dra fram mark eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. utföra avverkning, gallring eller röjning av något slag, så eller plantera skogsplantor, samla ihop, föra bort eller bränna vindfällen eller andra döda träd eller träddelar
6. uppföra jaktorn, utföra siktröjningar, uttransportera fällt vilt med motorfordon annat än med älgdugare eller fyrhjulsmotorcykel eller att stödutfodra vilt

Förbuden enligt punkterna 2, 4 och 5 skall ej utgöra hinder för anläggande och underhåll av gångstig i enlighet med fastställd skötselplan

Föreskrifterna ovan, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken, angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

Bestämmelser om förvaltningen utfärdade enligt 21 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att främja den biologiska mångfalden i området genom att låta vegetationen få utvecklas fritt mot naturstadier samtidigt som området i lämplig omfattning gör tillgängligt för allmänheten.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 2000-10-24.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar.
4. Förvaltare länsstyrelsen.

Reservatets syfte

Ändamålet med reservatet skall vara att för kännedomen om landets natur bevara ett bergigt, asprikt taiganaturskogsområde med rik biologisk mångfald. Reservatet är också avsett att utgöra ett område för tillflykt och möjlighet till spridning av flora och fauna knuten till taiganaturskogar och som hotas av skogsbruk med korta skördeintervaller. De artgrupper som i synnerhet avses är lavar, vednedbrytande svampar, insekter samt fåglar.

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Naturförhållanden

Området utgörs av en lång höjdrygg belägen i nord-sydlig riktning öster om Rastälvsdalen vid Nyhyttan i Järnboås socken. I området ligger tre bergstoppar som från norr till söder heter Ställberget, Erikaberget och Uvberget. Högst av dessa är Ställberget som når över 235

m ö h medan Erikaberget når 210 och Uvberget 225 m ö h.

Rastälvens dalgång ligger på 113 m ö h vid Lindesbysjön och 120 m ö h vid sjön Björken. Bergsmassivet avgränsas mot dalgången i väster av en markant sprickdalsbrant vilken vid Erikaberget utbildats som en mäktig, blockrik talusbrant. I öster avgränsas bergsområdet av en mindre sänka ingående i ett större skogs- och bergsmassiv. I sänkan finns en öppen myr med en liten tjärn.

Skogen i området domineras av äldre tallskog i västbranten och uppe på bergsryggen. Insprängd i denna står framförallt i bergsstupet gott om gamla aspar. Förekomsten av död aspved i form av stubbar och lågor är god. Gamla talltorrakor står i branten.

I nedre delarna av bergsslutningen dominerar granskog som delvis är hänglavsrik.

Fältskiktet präglas till största delen av sura förhållanden men på sina ställen längs branten framträder tydlig kalkpåverkan vilket märks i förekomsten av t ex trolldruva, underviol, blåsippa och vårärt.

En rik epifytflora (påväxtflora) finns knuten till områdets gamla aspar, bl a flera gelélavar.

Fågellivet karakteriseras av gammelskogens och bergets fågelvärld. Flera hackspettsarter har setts i området, bl a gråspett och tretåig hackspett. Tjäder och orre finns i goda populationer, berguvens och korpens rop kan höras från branterna.

Tillgänglighet

Området nås lättast från Nora via Järnboås och Nyhyttan där parkering ligger öster om vägen vid den gångstig som leder upp till reservatet.

SKÖTSELPLAN

1. ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Genom fri utveckling av skogen skall den biologiska mångfalden knuten till mogna skogsekosystem främjas. Samtidigt skall området i lämplig utsträckning göras tillgängligt för allmänheten.

2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 Allmän målsättning för mark- och vegetationsvård.

Vegetationen i området skall ges fri utveckling.

2.2 Faunavård och jakt

Jakt kan bedrivas som tidigare med de inskränkningar som föreskrifterna i p. A 6 föranleder.

2.3 Fiske

Fiske i Kviddtjärnen får ske i enlighet med nuvarande rättsförhållanden.

3. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

3.1 Stigar och eldplats

En rundslinga skall upprättas i enlighet med bifogad skötselplanekarta. Stigen skall markeras med orange färgmarkeringar på låga stolpar eller på träd i stigriktningen. På myrlänta områden skall spänger utläggas. På toppen av Erikaberget finns sedan gammalt en eldplats som skall iordningställas för att minimera brandrisk.

3.2 Parkeringsplats

Parkeringsplats för 5 bilar skall iordningställas på plats utanför reservatet som anges på bifogad skötselplanekarta och som överenskommits med markägaren till Nyhyttan 6:7.

3.3 Informationstavlor, hänvisningsskyltar och reservatmarkeringar

Upplysningstavlor, stighänvisningstavlor och reservatmarkeringar skall uppsättas i lägen angivna i fastställd skötselplan.

4. TILLSYN

Förvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

5. UPPFÖLJNING

Uppföljning av målsättningen med reservatet skall ske i mån av tilldelade resurser. Tillståndet hos EU-habitaten (bl a tillgången till död ved), den lägre floran samt fågellivet skall särskilt följas upp.

6. FINANSIERING AV FÖRVALTNINGEN

6.1 Iordningställande

Material och arbetskostnader för iordningställande av stig med spänger samt av eldplats, parkeringsplats samt för uppsättande av informationstavlor 30 000 kr. Iordningsställandet förutsätter att externa medel erhålles för finansieringen.

6.2 Årlig tillsyn

Tillsyn av natur samt servicefunktioner 2-4000 kr.

6.3 Uppföljning

Vart 6 år uppföljning enligt p 5 ovan 50 000 kr. Uppföljningen blir dock beroende av den prioritering av uppföljningsobjekt som skall ske i Natura 2000 nätverket samt av tilldelade resurser.

Bilaga:

1. Skötselplanekarta

SKÖTSELPLANEKARTA ERIKABERGETS NATURRESERVAT

Utdrag ur fastighetskartan
114 38, -39

Skala 1:10 000

- Gräns för naturreservat
- Stig
- ▲ Eldplats
- Pa Parkeringsplats
- inf Informationsskylt